tähendas 70-date aastate lõpul maksma pandud uus seadus üleminekut tükeldatuselt ühtlusele. Terve rea linna-erikassade asemele luuakse üks ainus linna üldkassa, seniste kolme eelarve ja seniste eri-maksuliikide asemele, mis olid ette nähtud eritarvete rahuldamiseks, asuvad linna üldtarveteks kulutatavad üldised linna sissetulekud, mis on maksukohustuslikku ja muud iseloomu.

1892. a. linna-omavalitsuslik reform ei muutnud sel alal, nagu me juba tähendasime, midagi, nii et võime kõnelda mõlema seaduse põhimõtteist ühiselt. 1892. a. seaduses (2. peat.) on linna-omavalitsuse ülesanded näidatud üsna laialdastena, kuigi mitte väga korraldatuina; loendatud on ülesannetest: mitmesuguste maksude korraldamine, kapitalide ja varade valitsemine, toitlusasjanduse puuduste kõrvaldamine, avalikkude väljade ning uulide korrashoidmine ja valgustamine, vaestehooldus ja võitlemine kerjamise vastu, abinõude leidmine linnade paremaks väljaehitamiseks kinnitatud plaanide järele, rahvahariduse arendamine, raamatukogude korraldamine, kohaliku kaubanduse ja tööstuse arendamine, osavõtmine vastastikusest kindlustusasjandusest, lõppeks linna-omavalitsuste ülesandeks olevate kodanlise ja sõjaväelise valitsemise tarvete rahuldamine ning ülesanded, mis järgnevad erimäärustest ja -seadustest.

Linna kulude klassifikatsioon on toodud 138. ja 139. peatükis. Esimeses on loendatud kohustuslikud, teises mittekohustuslikud linna kulud. Kohustuslikkude linna kulude hulka kuuluvad eeskätt: 1) mõnede riigi- ja linna-asutiste ülalpidamise kulud, 2) avalikkude hoonete ja ausammaste korrashoidmise kulud, 3) maksud võlgade kustutamiseks, 4) linna osa nende õppeasutiste kuludest, millede ülalpidamise kohustused on linna-omavalitsused oma peale võtnud, 5) kulud ühenduses sõjaväe korteri- jne. kohustustega, 6) linna osa politsei ülalpidamise kuludest, 7) politsei ja seltskondlikkude tuletõrje-meeskondade ülalpidamise kulud ja 8) uulide ning avalikkude väljade prügitamise ja korrashoide kulud. — Kohustuslikud kulud, eriti aga just väljaminekud ühenduses sõjaväe-kohustusega ja politsei ülalpidamise kulud, lasusid raske koormana linnade eelarveil. 1913. a. seadus kergendas vähekesi seda koormat, määrates poole neist kuludest riigi kanda, tegelikult vähenesid aga need kulud linna eelarveis vaid $^1/_3$—$^2/_5$ võrra, mis oli tingitud seaduse piiratud tõlgendamisest.

Linnavalitsustel on õigus kasustada mitmeid oma tuluallikaist nende peal lasuvate kohustuste täitmisel. Peale sissetulekute linnavaradest ja linna-ettevõtteist on linnal õigus võtta (linnaseaduse 127. peatüki põhjal) järgmisi makse: 1) kinnisvarade-, 2) äritunnistuste-, 3) trahterimaksu, kuna kroonuviina müügi piirkonnas oli õigus maksustada ka õllepoode (joogikoha õigustega). Tarviduse korral on linnavolikogul õigus võtta veel järgmisi makse: veovoori-, hobuse-, eraisikute sõiduriistade, koerte-, ülesõidu-, jalgratta- ja mehaaniliste liikumisvahendite maksu. Peale selle maksis riik neis kohtades, kus maksma hakkas riiklik viinamonopol ja kus selle tõttu ära jäid tulud jookide valmistusettevõtete ja müügikohtade patentide maksustamisest, linnadele tasu summas, mis vastas selle allika keskmisele sissetulekule viie viimase, monopoli maksmapanemisele eelnenud aasta jooksul.

Kaubandus- ja tööstusettevõtete tunnistuste maksustamise kohta leidus seaduses kitsendus, mis lubas võtta äritunnistuste pealt mitte üle 15% (1. ja 2. järgu ärid) ja 10% (kõik muud ärid). Veel tähtsamana tundus linnadele kitsendus kinnisvarade maksustamise suhtes. Nimelt ei tohtinud seaduse järele (129. peat.) kinnisvara-maks tõusta üle 10% tulususest[1]) või 1% maksusest[2]). Mis puutub

1) tulusus — доходность; 2) maksus — стоимость.

Tartu, lk. 495